

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА ЮРІЯ БУГАЯ»**

**КАФЕДРА ЮНЕСКО
«ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В ОСВІТІ»**

Матеріали

*Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції
з міжнародною участю*

«ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН ТА ВИКЛИКІВ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

(1 жовтня 2020 року, м. Київ)

Київ – 2020

УДК 378.1.001

В 55

Рекомендовано до друку вченою радою ЗВО

«Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

Протокол № 01/2021 від 15.09.2020 р.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ ТА РЕДКОЛЕГІЇ:

Худолей В.Ю., ректор МНТУ, доктор економічних наук, професор (голова орг. комітету) ; *Калінічева Г.І.*, проректор з науково-методичної роботи МНТУ, кандидат історичних наук, доцент (заст.голови орг. комітету, голова ред.колегії); *Євтюкова І.О.*, начальник науково-методичного відділу (відповід. секретар орг.комітету та ред.колегії); *Кухтик С.В.*, кандидат юридичних наук, проректор з міжнародних зв'язків та розвитку МНТУ; *Заліток Л.М.*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, директор наукової бібліотеки МНТУ; *Любовець О.М.*, доктор історичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних наук МНТУ; *Наторіна А.О.*, кандидат економічних наук, завідувач кафедри міжнародної економіки, обліку та фінансів МНТУ.

В 55 Вища освіта України в контексті цивілізаційних змін та викликів: стан, проблеми, перспективи розвитку : матеріали Всеукраїнської дистанційної наук.-прак. конф., м. Київ, 1 жовтня 2020 р. / ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая». – Київ: [Електронне видання], 2020. – 278 с.

Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Вища освіта України в контексті цивілізаційних змін та викликів: стан, проблеми, перспективи розвитку», що відбулася 1 жовтня 2020 року у дистанційному режимі в МНТУ, містить тези доповідей, доповіді та статті учасників наукового заходу. Дослідниками порушено широке коло теоретичних і практичних питань, що стосуються сучасних трендів та тенденцій розвитку системи вищої освіти на рубежі ХХ-ХХІ століть, висвітлено світовий, європейський та національний досвід модернізації освітніх систем з огляду на цивілізаційні виклики. Учасники конференції акцентували увагу на інноваційних стратегіях, технологіях реалізації освітніх ініціатив та управлінських рішеннях у закладах вищої освіти у ХХІ столітті. Практичну спрямованість наукового форуму визначали доповіді, присвячені напрямам формування професійної компетентності здобувачів вищої освіти різних спеціальностей та освітніх програм. Особливу увагу освітянами та науковцями було приділено проблемам студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання як складових системи забезпечення якості вищої освіти.

Збірник адресовано освітянам, науковцям, аспірантам, студентам та читачам, які цікавляться проблемами розвитку вищої освіти.

Відповідальність за зміст, достовірність поданої інформації, коректність посилань та дотримання принципів і вимог академічної доброчесності несуть автори публікацій.

УДК 378.1.001

© ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	9
<i>Khudolei Veronika, Natorina Alona.</i> THE ISTU DEVELOPMENT AS DIGITAL UNIVERSITY: CHALLENGES, ACHIEVEMENTS, PROSPECTS.....	9
<i>Popova Yelena.</i> SMART EDUCATION IN SMART CITY: NEW CHALLENGES AND NEW OPPORTUNITIES	13
<i>Дьякон Роман, Верденхофа Ольга, Кельсина Дина, Копытов Ростислав.</i> ПОСТРОЕНИЕ АЛГОРИТМОВ ЛОЯЛЬНОГО СОПРОВОЖДЕНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ	18
<i>Любовець Олена.</i> ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДІ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТА ПІДХОДИ	24
<i>Калінічева Галина.</i> УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА ПЕРЕД ВИКЛИКАМИ СУЧАСНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ: ВИЗНАЧЕННЯ МІСІЇ ТА ВІЗІЇ.....	30
СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ	37
Секція І. СУЧАСНІ ТРЕНДИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: СВІТОВИЙ, ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД.....	37
<i>Miscenko Stanislavs.</i> EDUCATIONAL LOGISTICS IN LATVIA: CONTEMPORARY APPROACHES	37
<i>Білоус-Сергєєва Світлана.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ .41	
<i>Застрожнікова Ірина.</i> ВИЩА ОСВІТА СЬОГОДЕННЯ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	45
<i>Ковальов Андрій.</i> ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЯК ПРИНЦИП РОЗВИТКУ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ	48
<i>Кушнір Олександр.</i> ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	53
<i>Олексенко Роман, Воронкова Валентина.</i> ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЦИВІЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ БЕЗПЕРЕРВНИХ СТРУКТУРНИХ ЗМІН ТА ВИКЛИКІВ....	59
<i>Проданюк Федір.</i> ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГУМАНІТАРИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ІСТОРІОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ .65	
<i>Рижик Ірина.</i> РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ЯК ВИКЛИК ДЛЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	69
<i>Сацький Павло.</i> МІСІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЧЕРЕЗ КРИТИЧНЕ СПРИЙНЯТТЯ ДО ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ МЕТОДОЛОГІЇ.....	75
<i>Силечник Марія, Застрожнікова Ірина.</i> ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	82

<i>Склярів Роман.</i> СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	86
<i>Чайковський Анатолій.</i> СТАВЛЕННЯ ДО ВИЩОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ	90
Секція II. ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ, ТЕХНОЛОГІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ІНІЦІАТИВ ТА УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ У XXI СТОЛІТТІ	95
<i>Гатченко Вікторія.</i> ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ В КРАЇНАХ СВІТУ	95
<i>Зіненко Кирил.</i> ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	100
<i>Карпенко Оксана.</i> ЗАПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	103
<i>Копочинська Юлія.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	109
<i>Кухтик Станіслав.</i> ЗАПРОВАДЖЕННЯ СЕРВІСІВ ТА ДОДАТКІВ G SUITE FOR EDUCATION В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗВО «МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА ЮРІЯ БУГАЯ»	114
<i>Лавриненко Сергій.</i> ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	120
<i>Лісовська Мирослава.</i> КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА ЯК БРЕНД УНІВЕРСИТЕТУ (НА ПРИКЛАДІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ»).....	126
<i>Чікарькова Марія.</i> ДИГІТАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ	130
Секція III. НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ПОСТУПУ	135
<i>Mironova Julija, Viktoriia Riashchenko, Dehtjare Jevgenija, Djakona Valentina.</i> ANALYSIS OF THE COMPETITIVENESS OF THE PROPOSED ACADEMIC BACHELOR PROGRAM “HOSPITALITY MANAGEMENT” ON LATVIAN MARKET	135
<i>Бессонова Марина.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В РАМКАХ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН» (НА ПРИКЛАДІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 291 «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ»).....	139
<i>Борисенко Катерина.</i> НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	143
<i>Брайчевська Олена.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ДИПЛОМАТИЧНИЙ ПРОТОКОЛ ТА ЕТИКЕТ» В ЦЕНТРІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ «ДИПЛОМАТИЧНО-ПРОТОКОЛЬНА СЛУЖБА» .	147

могло б зацікавити майбутніх юристів. Тож шкільна програма має містити варіативну складову.

Отже, проаналізувавши ситуацію з викладанням, можемо зазначити, що пріоритетним завданням предмету «Українська література» має стати формування в учня/студента навичок оцінювати естетичну складову, вміти розпізнавати засоби конструювання художнього тексту, а найголовніше – на основі літературного твору вміння обґрунтовувати власну думку та вести дискусію.

*Брайчевська Олена Андріївна,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права
Факультету права та міжнародних відносин
Київського університету імені Бориса Грінченка (м. Київ)*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ДИПЛОМАТИЧНИЙ ПРОТОКОЛ ТА ЕТИКЕТ» В ЦЕНТРІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ «ДИПЛОМАТИЧНО- ПРОТОКОЛЬНА СЛУЖБА»

Підготовка майбутніх фахівців в умовах сучасної конкуренції на ринку праці вимагає постійного моніторингу вимог до загальних та фахових компетентностей, які висувуються до випускників університетів з метою впровадження їх в освітній процес. Особливо це стосується майбутніх фахівців, які навчаються за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

7 червня 2018 р. Верховна Рада України прийняла нову редакцію Закону України «Про дипломатичну службу». Стаття 1 цього Закону визначає дипломатичну службу як державну службу особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності посадових осіб дипломатичної служби, пов'язаній з реалізацією зовнішньої політики України, захистом національних інтересів України у сфері міжнародних відносин, а також прав та інтересів громадян і юридичних осіб України за кордоном» [1].

Відповідно до Закону, призначення на посади дипломатичної служби відбувається виключно за результатами конкурсного відбору, крім визначених Законом випадків, коли призначення на дипломатичні посади здійснює Президент України. Закон також визначає спеціальні вимоги до осіб, які претендують на вступ на дипломатичну службу. Це володіння відповідним рівнем професійних компетентностей, який визначається Міністерством закордонних справ України та володіння іноземними мовами в обсязі, необхідному для виконання посадових обов'язків. Нові вимоги до рівня професійної компетентності були розроблені Міністерством закордонних справ України і затверджені Наказом Міністерства закордонних справ від 18.09.2019 р. №425 [2]. Відповідно до них, при оголошенні конкурсу на зайняття дипломатичних посад різних категорій в центральному апараті МЗС та закордонних дипломатичних установах, формулюються вимоги, які висуваються до майбутніх учасників конкурсу.

Як показало вивчення компонент вимог до кандидатів на різні категорії посад в центральному апараті Міністерства закордонних справ та закордонних дипломатичних установах України, наскрізною компонентою в переліку професійних компетентностей, необхідних для виконання завдань у сфері діяльності органів дипломатичної служби, є знання форм і засобів дипломатичної комунікації, протокольного забезпечення дипломатичної діяльності та здатність використовувати їх у професійній діяльності [3].

В зв'язку з цим, в освітніх програмах «Регіональні студії» та «Суспільні комунікації», які реалізуються на Факультеті права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка, велика увага приділяється не тільки теоретичній складовій у формуванні професійних компетентностей, а й здатності до їх практичного засвоєння та застосування. Здійснюється це через практико-орієнтоване навчання, яке дозволяє моделювати предметний зміст фахової діяльності на практичних заняттях.

На кафедрі міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин створено центр компетентностей «Дипломатично-протокольна служба», де проводяться заняття з дисципліни «Основи дипломатії та дипломатичної служби»: «Дипломатичний протокол та етикет».

Метою діяльності центру є практичне засвоєння норм дипломатичного протоколу та етикету, використання їх у письмових та усних комунікаціях, під час організації протокольних заходів, дипломатичних переговорів, підготовки проектів дипломатичних документів та документів для державних установ та підприємств різних форм власності, які здійснюють міжнародну діяльність. Ще одним напрямком діяльності зазначеного центру є створення необхідного навчально-інформаційного середовища, яке дозволяє моделювати предметний зміст професійної діяльності.

На практичних заняттях з навчального модуля «Дипломатичний протокол та етикет» студенти, використовуючи теоретичні знання, отримані на лекційних і семінарських заняттях, готують проекти документів дипломатичного листування (вербальні ноти, особисті ноти, короткі інформаційні довідки про країну перебування диппредставництва, програми офіційних візитів глав іноземних держав, запрошення на дипломатичні прийоми, плани розсадки гостей та учасників переговорів за протокольним старшинством, кувертні картки, сценарії проведення дипломатичних прийомів, переговорів. В процесі підготовки цих документів студенти використовують базу даних міжнародно-правових актів, українських законодавчих і нормативних документів, що регулюють національні протокольні і церемоніальні норми.

Кожен студент створює власне портфоліо із виконаних ним навчальних проектів дипломатичних документів.

У формі ділових ігор студенти засвоюють етикетні правила розмови по телефону, поведінки на дипломатичному прийомі, в театрі, опері, на виставці, протокольні правила звертання до глав держав, урядів,

парламентів, посадовців міжнародних організацій, духовних осіб, монархів, діячів науки і культури.

Під час підготовки проектів програм візитів високих іноземних гостей в Україну, студенти використовують базу даних документальних відеоматеріалів про протокольні заходи: вручення вірчих грамот, церемоній, що супроводжують державні та офіційні візити перших осіб держав світу, організацію і проведення різних типів дипломатичних прийомів, національно-культурні особливості дипломатичного протоколу та етикету, порушення протокольних норм. Студенти також здійснюють пошук документальних відеоматеріалів для поповнення і оновлення бази даних.

На практичних заняттях, темою яких є організація дипломатичних переговорів, студенти засвоюють навички використання державної символіки України та держав світу, смарт-дошки, проектора, відеокамери, копіювальної техніки, столових наборів для сервірування столу на дипломатичних прийомах.

Складовою практичної роботи студентів у центрі «Дипломатично-протокольна служба» є також екскурсії до Музею історії дипломатичної служби України, представництв міжнародних організацій, інформаційних агенцій та телеканалів, відвідування музеїв та виставок.

Практичні навички, отримані під час практичних занять з модуля «Дипломатичний протокол та етикет» дисципліни «Основи дипломатії та дипломатичної служби» в центрі «Дипломатично-протокольна служба» студенти презентують в рамках заходів Грінченківської декади в Університеті у вигляді майстер-класів «Етикетні правила прийому гостей на дипломатичних прийомах», «Сервірування столу», «Дотримання правил застільного етикету» для студентів та викладачів Університету та у відео-презентаціях про роботу центрів компетентностей на факультеті [4].

Як свідчать результати опитування студентської аудиторії, практичні заняття в центрі компетентностей «Дипломатично-протокольна служба» сприяють кращому засвоєнню норм дипломатичного протоколу та етикету,

формують здатність використовувати їх у майбутній професійній діяльності та будуть корисними в умовах сучасної конкуренції на ринку праці.

Використані джерела та література:

1. Про дипломатичну службу: Закон України від 07.06.2018 р. № 2449 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19>. – Назва з екрана.
2. «Про затвердження вимог до осіб, які претендують на зайняття посад дипломатичної служби категорій «Б» і «В»: Наказ Міністерства закордонних справ України від 18.09.2019 № 425 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z1073-19#Text>. – Назва з екрана.
3. Міністерство закордонних справ України. Вакансії. Конкурси на зайняття посад. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mfa.gov.ua/vacancies>. – Назва з екрана.
4. Відео-презентація центрів компетентностей. Дипломатичний протокол та етикет. Початок на 7хв.12 сек. – кінець на 9 хв. 55 сек. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=3-FgaVTjs-w&t=>. – Назва з екрана.

***Бродецький Олександр Євгенович**, доктор філософських наук,
доцент, декан філософсько-теологічного факультету
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича,
Горохолінська Ірина Володимирівна, доктор філософських наук,
доцент кафедри культурології, релігієзнавства та теології
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(м. Чернівці)*

АКСІОЛОГІЧНІ ТА КОГНІТИВНІ ЗАВДАННЯ ФІЛОСОФСЬКОГО ЗНАННЯ В УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ ОСВІТІ

Стереотипні шаблонні уявлення про те, що таке філософське мислення, часто дуже далекі від адекватності розуміння його суті й призначення. Безперечно, хибно дивитися на філософсько-світоглядні зусилля як на пустопорожнє мандрування неорганізованої думки в безпредметних абстракціях. Але такі уявлення, на жаль, часом побутують і на рівні масової свідомості, й навіть, подекуди, серед студентів, які опановують філософські предмети в межах загальногуманітарного циклу. А тим часом істинне філософування, навпаки, відзначається конкретністю й уважністю до життя в його найбільш сутнісних, принципових ціннісно-смыслових засадах. До того ж, філософсько-світоглядний дослідницький інтерес мотивується не тільки любов'ю до теорії, а насамперед любов'ю до людини й прагненням

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ
В КОНТЕКСТІ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН
ТА ВИКЛИКІВ: СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Матеріали

Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції

з міжнародною участю

(1 жовтня 2020 року, м. Київ)

Упорядник : Євтюкова І.О., начальник науково-методичного відділу МНТУ.

Бібліографічний редактор: Заліток Л.М., директор наукової бібліотеки МНТУ, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник.

Формат 64x84/16. Умов друк.арк. 13,5